

DE PRAESUMPTIONIBUS IN JURE MATRIMONIALI PARS SPECIALIS

Post Prolegomena et post partem generalem sat fusam (*) aggredi licet partem specialem de praesumptionibus in ipso jure matrimoniali.

In jure Codicis absoluta regula statuta est: "matrimonium gaudet favore juris; quare in dubio standum est pro valore matrimonii, donec contrarium probetur, salvo praescripto can. 1127" (can. 1014); cit. can. 1127 tenet axioma: "in re dubia privilegium fidei gaudet favore iuris" (1). Can. 1069 § 2 inculcat regulam: "quamvis prius matrimonium sit irritum aut solutum qualibet ex causa, non ideo licet aliud contrahere, antequam de prioris nullitate aut solutione legitime et certo constiterit." Tandem Pontificia Commissio ad Codicis canones authentice interpretandos die 26 jun. 1947 tractavit "de favore iuris quo gaudet matrimonium" respondendo ad Dubium: "An stante positivo et insolubili dubio de validitate matrimonii, invalidum, vi can. 1014, declarari debeat secundum matrimonium", sequenti norma: "Affirmative, dummodo causa definiatur ad ordinarium tramitem iuris" (2).

Quibus claris principiis iuridicis positus ponenda erit quaestio: fuitne semper in disciplina ecclesiastica observatum hoc axioma? (3). Responsio erit negativa. Pauca exempla assertum illustrabunt. Fr. Gabriel de Varceno, O. F. M. Cap., Consultor S. C. C. in C. Ventimilien. 9 aug. 1884, elaboravit Votum uti Canonista viginti paginarum. Ad duplex Dubium ipsi erat respondendum: I an constet de nullitate matrimonii in casu ex capite vis et metus; II an sit consulendum SSmo. pro dispensatione matrimonii rati et non consummati in casu. Nuptiae celebratae fuerunt die 8 maii 1880 inter Magdalenam Allavena et Iosephum Biancheri. Tractando de impedimento metus sequentem opinionem proponit: "iam satis superque

(*) G. OESTERLE, *De praesumptionibus in iure matrimoniali*, "REVISTA ESPAÑOLA DE DERECHO CANÓNICO", 3 (1948), pp. 411-455.

(1) Bened. XIV in ep. "Probe" 15 dec. 1751, scripta ad Assessorem S. C. S. O. circa quaestionem de baptismo filii Hebraeorum conferendo, optante paterna avia, parentibus et tutoribus contradicentibus sic sese pronuntiavit: "in re dubia in favorem fidei pronuntiandum esse constans regula est". (Fontes C. J. C., vol. II, n. 418, p. 357, 27). Applicatio huius principii in re missionaria illustratur per Decreta S. C. S. O., allegata in Fontibus ad can. 1127, cf. MARIO CALAMARI, in "*favor matrimonii*" nel processo matrimoniale canonico e civile (Padova, 1932).

(2) AAS, vol. XXXIX (1947), p. 374; CAPELLO, S. I., in "Periodica de re morali canonica liturgica, t. XXXVI, pp. 349-351, ubi tangitur etiam quaestio: Utrum dispositio can. 1014, nitatur iure divino.

(3) Doctrina Canonistarum vagatur extra nostram inquisitionem.